

yi Ede,
 mányok tudora
 é. közönséget mi-
 rült
sef urat
 ismert fogászt meg-
mütermet
 legujabb
 egyes fogak és egész
 felek úgy a rágás és
 szta kiejtésére al-
 anyagokkal való
 megóvatnak
 tetnek.
 ajbetegségek alapo-
 ismerhetetlenül pó-
 zások legrövidebb
 teken d. u. ingyen
 ig és 2-5-ig.
 32 sz. szemben a

Szerkesztőség és kiadó hivatal
 Széchenyi-utca SIMON-ház Kunz József ur
 kereskedésével szemben.
 HIRDETÉMÉNYEK.
 előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
 valamint a lap szellemi részét illető
 minden közlemények sde intézendők.
 Bérmentelen levelek csak ismert kezekről
 fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:
 Helyben bához hordva vagy vidékre postán
 küldve:
 Egész évre " " " " 10 frt — kr.
 Félévre " " " " 5 frt — kr.
 Negyedévre " " " " 2 frt 50 kr.
 Egy órára " " " " 1 frt — kr.

Hirdetési díj:
 Öt-hasábsopetisors egyszeri beiktatásáért 5 kr
 Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
 Nyilttér 4 hasábsopetisorsért 20 kr.

XIII. évfolyam 1886.

Debreczen. Csütörtök július 29.

146. szám.

Uj szövetség.

A czim után mindjárt odatehetjük volna a kérdőjelt is. Mert ez a szövetség eddig csak az újságlapok papírjain van meg kívánság alakjában; de még a kívánságról sem tudjuk, hogy vajjon őszinte e, vagy csak mások ijesztgetésére akar szolgálni.

Ha megmondjuk, hogy francia és orosz lapokra czelozunk, akkor megmondottuk azt is, hogy milyen s illetve kik közötti szövetségről van szó. Orosz-francia szövetségről. — Bár a mint megjegyeztük, ez még csak mint a két ország lapjaiban mutatkozó eszme jelentkezik, de már mint ilyen tünet is eléggé érdekes arra, hogy a politikai világ figyelmét magára vonja.

Hogy az európai nemzetközi politika sulypontja évek óta min nyugszik, jól tudjuk: nyugszik Németország és monarchiák szövetségén, a mely az állandóság jellegével bír. Ehez járult pár év előtt harmadiknak az orosz; legalább így hittük a skiernieviczi és kremsieri találkozóktól, s a világ elég hangosan beszélt a „hármass szövetség”-ről. Hogy azonban Oroszország minő kötelekekkel fűződik harmadik a kettős szövetséghez, azt maig sem tudjuk; a tapasztalt külső jelesekkel azonban gyaníthatjuk, hogy nem valami erős kötelekekkel s ha megis hármass szövetségről lehet szó, Oroszország abban csak olyan lógós lehet. Odasimult oportunitásból a két nagyhatalomhoz, habár érdekei ezekéivel csak igen kevés, vagy talán egyetlen pontban sem egyezők; a Bismarck lángesze pedig odakapcsolta, a mennyire lehetett a kettős szövetséghez azért, hogy a barátság kötelekeivel a két igazi szövetséges könnyebben fékez tarthassa, ha itt vagy ott kirugni akarna a hámból és veszélyeztetné az európai békét. Hogy Oroszország nem érezte jól magát ennek a szövetségnek a vonató-kötélén, az bizonyos, de azért jó képet vágott hozzá, s a miut tapasztaltuk, legalább külsőleg

mindeddig fönntartotta a jó viszonyt s egyöntetűen igyekezett eljárni a helyzet domináló két nagyhatalommal. S mondhatni, hogy a hivatalos és nemhivatalos Oroszország között — a mely utóbbi leginkább a sajtóban, de olykor más helyen is nyilatkozik — nem igen látszott különbség.

Az utóbbi időben azonban az orosz sajtó mind jobban és gyakrabban helyezi éles ellentétbe az orosz érdekeket Német, de kivált Ausztria-Magyarország érdekeivel s az ellenséges indulatát hovatovább nyilttabban árulja el. Most pedig, hogy a francia sajtó kisütötte, hogy a pétervári és párisi kormányok közt az utóbbi időben jelentékeny közeledés történt s hogy nincs kizárva annak a lehetőség sem, hogy egy szép napon Orosz- és Franciaország mint szövetséges lépnek a világ elé: az orosz lapok szépen szekundálnak francia kollegáknak és rámondják, hogy biz az megiehet. — No, igaz, hogy van közöttük olyan is, a mely nem igen bízik Franciaországban, — a melynek, szerinte, nincs kormánya és nincs hadserege (már t. i. olyan, a milyent ő kívánna) — s inkább Németországot szeretné monarchiánktól elhódítani Oroszország mellé, — a mi szintén nagy keresztényi jóindulatra mutat irányunkban.

Hanem hát persze nagy a különbség a föltevés és a valóság között. Franciaországot államjogi elvek tekintetében roppant árok választja el Oroszországtól s a kettőnek szövetezése magában véve természetellenes. Am azért nem lehetetlen; de csak egy esetben jöhetne az létre: ha egy közös ellenség ellen kellene magukat védelmeznök, vagy azt, mivel utjokat állja, megtámadniok. Franciaországnak ez időszerint más ellensége nincs, mint Németország. A revanche szelleme csak olyan erős ma Franciaországban, mint a szerencsétlen porosz-francia háboru után. Ez tény, a mivel az első 24 óra alatt tisztában van az, a

ki Franciaország földjére lép. It van erre legfrissebb példaként a Chanzy tábornok szobrának néhány nap előtt történt leleplezése Nuarban, a mi éppen alkalmat adott arra, hogy a jelzett szövetség eszméje a francia és orosz lapokban fölvetessék. A szobor talapzatán a következő szavak ékeskednek: „A ki megakarja magának szerezni a francia tábornagi pálcát, keresse azt — tul a Rajnán.”

Világos tehát, hogy Franciaország ha egyáltalán valamikor bemenne, csak úgy menne bele egy Oroszországgal való szövetségbe, ha azt adandó alkalomkor támadó és védő szövetséggé tehetné Németország ellen. Csak hogy Oroszország nem kétszer, hanem százszor is meggondolja magát, mielőtt Németországgal szakítana.

Ez a szövetség különben nincs rosszul kidolgozva. Két oldalról közrefogni monarchiánkat és Németországot nem lehetne jobban, mint egy orosz-francia szövetség után. Csak hogy oly sok hiányszik még ahhoz, hogy ez a szövetség létesüljön, hogy monarchiánkat és Németországnak ezer módja van azt még a kellő időben megakadályozni.

Az kétségtelen, hogy Chanzy tábornok emléksobrának leleplezésénél két orosz tábornok: Mathelin és Frederich nagyon is nyilt francia szimpatihákat árultak el, s kivált az előbbi oly tüzes szavakban hangzottatta a két birodalom szövetségét, hogy a fültünés, a mit Európaszerte keltettek, csak természetes. Csak hogy ez az „elszólás” még sem oly fontos és korántsem ad okot arra, hogy belőle az orosz francia szövetség megkötésének közlegését olvassuk ki. Az orosz kormánylapok le is szállították azt már a maguk értékére.

Különbben is Francia- és Oroszország az utóbbi időben oly sajtóságos — mondhatni, feszült diplomáciai viszonyban állottak egymással, — a mióta

egyik udvarnál sincs kölcsönösen betöltve a nagyköveti állás, hanem egy követéségi titkár vezeti a diplomáciai ügyeket — hogy a nuarri affairenek még akkor sem lehet nagyobb fontosságot tulajdonítani, ha az a cár tudtával vagy épen akaratával történt. Nyilván az esetben sem akart az több lenni egy kis ijesztésnél, hogy monarchiánknak és Németországnak valahogy ne jusson eszükbe, az északi kolosszust kihagyni a játékból. Vagy ki tudja, nem készül-e valami új batumi kikötő-ügy vagy más efféle sakkhuzás Bulgáriában vagy Afganisztánban, a minek jó hátvéde lenne a francia-orosz szövetség mumusának mutogatása.

Kiviteli kilátásaink.

(M. N.) Mentül előbbre halad a sarló és a kasza munkája, annál bizonyosabbá válik hogy gazdaközönségünk az idén sem tartha számot áldásos esztendőre. Azok a szép remények, melyekkel a vetések tél utján és tavasz előjén kecségtettek, később tetemesen devalvalódtak részint a fagy, részint az esőzések okozta károk következtében, nem is szólva a rozsdáról és üszögről, melyeket nálunk állandó jellegű bajoknak tekinthetünk. A mennyiben az aratás mai stádiumában a termési eredményről szólni lehet, bizonyosra vehető, hogy országos átlagban alig közép-termesünk leend. E föltevés, megfontolván, hogy miként szokott nálunk az év e szakában a termés iránti vélemény képződni, legközelebb jár a valósághoz. A tapasztalat azt mutatja, hogy évről-évre közvetlenül az aratás előtt és annak első heteiben a termelés és kereskedők köreiben ellentétes felfogás uralkodik a termés mineműsége iránt. Amazok kevésre, ezek talbecsülék a várható eredményt. Es minthogy szélsőségek között legbiztosabban a középút vezet el az igazsághoz, ma, midőn az optimisták is legfőljebb közép-termost hangoztatnak, az idei hozamot bátran becsülhetjük mintegy 10 százalékkal kisebbre a tavalyinál. Ezt a mértéket legfőbb gabnatermékünkre a buzára alkalmazva, a buzatermés nem lesz több 27.89 mill. métermázsánál. A folyó évtizedben volt a buzatermés Magyarországban:

1880-ban	—	—	21.70 millió métermázsá
1881-ben	—	—	25.25 " "
1882-ben	—	—	36.34 " "

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Szökének kell lennie.

Laube Henrik beszélye.
 (Folytatás)

A császár-parki kávézó kert egy hosszú rét közepén, melyet a Tepl vize öntöz áll. A rétet köröskörül magas, erdős balmok övezik; úgy ul ott az ember, mint egy elszigetelt csendes világban és hajlandóvá lesz vagy bölcsekedni, vagy pedig verseket csinálni.

Itt végre talált a medve néhány szót szöke hölgye számára; szemérmes, óvatos és rendkívül lágyan hangsúlyozott szavakat, melyek kiejtésével nem állt arányban az erős természetű férfi érezes hangjával. Jolán is csodálkozni látszott azokon és nagyon is prózai módon felelt, a mennyiben a helyzethez nem illő vig hurokat pengetett. Ezen barátom igen megütödt s nagyon örvendett neki, mikor az öreg Haacken azt kiáltta: „Ide, ide! A nap már melegszik! Fel, fel! megüünk!”

Utószómet követve az epedő medve a Haackenpárral visszatért Karlsbadba, én pedig Jolánal a bokrok közt továbbzúdó gyalogósvényen haladtam tova, mely gyönyörű kiállításokat ériate kanyarog fel a hegyoldalon és Svajczra emlékeztető tájakhoz vezet.

Egy ilyen szép ponton leültünk s én híven elbeszéltem a leánynak mindazt a mit az esős délelőttön barátom az „Angol király né” előtt nekem elmondott.

A leány figyelmesen hallgatott és egy szóval sem szakítá föbbe elbeszélésemet. Mikor bevégeztem elbeszélésemet s e szavakat tettem hozzá: „Látja hogy őt a sors rendezte Frigyes barátom mellé”, elutasító kéz-

mozdulattal tett s csak rövid szünet után mondá: „Hát Frigyesnek hívják?”

— Igen, Frigyesnek.

— Rövid és egyszerű, de ügyes. Az egész dolog azonban nagyon is kevéssé látszik ügyesnek. Ilyen véletlenre észszerűen nem lehet házasságot építeni. S aztán csakis ő róla van szó; a mi engemet illet, reám nézve idegen, teljesen idegen.

— Ki akadályozza őt abban, hogy megismerje őt? Minél jobban megismeri, annál inkább megkedveli. Őa ma déiben azt mondta nekem, hogy aligba áll vele szemben egy eszménykép. Hogy hívják ezt az „alighát”?

— Gusztávnak hívják s a mi házánkban nőtt fel.

— Óh jaj, hét egy Gusztáv is van?

— „Aligha” mondá. Gyakran szavalt irántam való vonzalmáról s kijelenté, hogy nőül kell mennem hozzá. És erre csak mosolyogtam. Most jó állása van mint mostnőnek; nővérem mindig varta őt — de most azt írja, hogy Liegnitzben egy gazdag fiatal özvegynek udvarol.

— Nos ime. Ez kevesebb, mint „aligha”.

— Ah, hisz nem is erről van szó! Hanem arról, hogy én egyáltalán nem gondolok a férhezmenetelre. Szüleim előregednek és elgyöngülnek, nekem kell átvenni a gazdaságot, mint legidősebbnek. Gondoskodnom kell testvéremről. Azért most még csak pár napra Boroszlóba megyek Hackenekkal s aztán haza térek az erdeinkben.

— Ugy legalább engedje meg, hogy Frigyes Boroszlóban meglátogathassa s az erdőben felkereshesse őt.

— Ezt meg nem akadályozhatom. Sőt öreg atyám örvendeni fog, ha kap egy embert

a kivel társaloghat, kivált ha az ember sakkozni tud.

— No, azt tud.

— Ehhez nevetett, én pedig hozzá tettem: Irnia kellene nekem, hogy milyennek fog ön előtt tetszeni ez a Frigyes egy idő múlva.

— Ah nem! Egy irónak nem szivesen ír az ember. Az ilyen nagyon szigoruan bírálja a levelet. Ha nem hideg kezd lenni. Vouuljunk le gyorsan Karlsbadba! — És ön csakugyan elutaz holnap?

— Igen. Es én írok önnek. Már udvariasságból is válaszolnia fog kelleni, vagy —

— Ah, hagyjuk el ezt a kalandos törtírt.

Ezzel a keveset ígérő eredménnyel az én medve-barátom nem kis bámulatomra meg volt elégedve. Hogy látogatását a szülői házban b-jelenttem s ez irányban nem kaptam kosarat, nagyon vigasztaló volt reá nézve.

— Nem fog szabadulni tőlem! Ez volt szava, mikor az utazókocsiba szálltam.

Aztán sokáig mit sem hallottam a lángoló vén medve felől Vegre levél jött tőle. Haackenék és Jolán két hétig maradtak még Karlsbadban s természetesen ő is. Minden nap felkereste őket, velük ebédelt, velük sétált. Valomást, tulajdonképeni szerelmi válamást azonban nem mert koczkatatni Jolánal szemben. Haackenék már észrevették, hogy nem ők képezik ezt a mágnest, mely az ismerőst hozzájuk vonza és mosolyogtak hozzá. A Jolánnak szerencséje vagy, mondá Haackné; az idény elején egy igen gazdag, esinos fiatal ember Svolt ott Boroszlóából, a ki láthatólag megkedvelte őt, de ez nagyon is gazdag és Jolánt meg se kérdezte, teitszenék-e neki?

Most azonban az öreg Haacken ám ő — a medve — érdeklében ugyancsak igyekezik Jolánt rábeszélni, hogy fogadjja el a jó ajánlatot. Jolán azonban tájadalom, egész komolysággal utasítá vissza a jó tanácsokat.

„De én nem szalasztom őt el”, folytató a levél. Vele mentem Boroszlóba. Persze itt sem mentem tovább egy lépést sem. Csak egyet értem el: megnyertem Jolánt és Haackeneket egy látogatásra a birtokomon, minden lovatam befogattam, négy lovas hintótkban hajtottam velök; magam fogtam a gyeplőt. A hogy látod még a közönséges henczegéstől se riadtam vissza. Hiába Jolán közönye nem enged. Csak egyszer tetszett egy, mint ha egy pillanatra érdeklődnek. Kis parkomban egy dombon fiatal tölgyfa-csemetét ültettem Jolán, Haackenék és nagynéném jelenlétében, a ki egyébiránt — melleleg megjegyezve — igen elfogadhatónak találja Jolánt s rövid beszédet tartva, azt mondám: Ennek a fának Jolán lesz a neve, ha a kisasszony szives lesz egy lapát földet dobni reá. R-szketve adtam kezébe a lapátot; ő epirult és megette. Milyen pompás egy nap! — Az igaz, hogy további következményei nem voltak. — Most haza akar utazni s én megembereltem magamat, megkérdeztem, szabad-e elkísérnem? — „Hogy is ne!” kiáltott hevesen, „mit szólnának hozzá az emberek, mit az enyéme?” — Azt fogná mondani, viszonzám hogy hü barátot bír bennem. — „Nem”, szól szigoruan és elutaszott. En azonban mégis követem őt és nem szabadult meg tőlem. Írhatnál neki pár biztató szót.”

Ezt meg is tettem. A leány csak pár hét múlva felelt. Levele teli volt nyugtalansággal. Frigyes ur olyan vakmerő volt, hogy idegen embereknel tett látogatását azzal indokolta, hogy Jolán atyjának egyenesen megmondta, szereti a leányt és nőül akarja

Videki megrendelések pontosan teljesítenek.

1883-ban	— — —	24.88	"	"
1884-ben	— — —	28.72	"	"
1885-ben	— — —	31.10	"	"

Az idei búzatermés tehát a tavalyinál 3-21 millióval a két év előttinél 0.83 millióval, sőt a kitünő 1882-nél 8.45 millióval kisebb, ellenben tetemesen meghaladja az 1880, 1881 és 1883 ki terméseket. Mint bruttó mennyiség a 27-89 millió métermázsra elég tekintélyes szám, levonandó azonban belőle a szintén jelentékeny beltölési fogyasztás, a földmívelési minisztérium mezőgazdasági statisztikai osztályának számítása szerint Magyarország vetőmagra és fogyasztásra az utóbbi évek átlagában (20 millió hektoliter) 15.57 millió métermázsra szükségeltetik. E számítás elfogadva, maradna az idei búzatermésből kivételre szemes életben és lisztben 12-32 millió métermázsra.

De kiviteli kilátásaink mérlegelésénél talán nem annyira a rendelkezésre álló búzafülesleg abszolút mennyisége, mint inkább az értékesítés mikéntje jön tekintetbe. Régebben a mikor még nyitva állottak előttünk a nyugati fogyasztó piacok és Magyarországot úgy emlegették, mint Európa élelmezőjének, a termes eredménye egyszerűen a jölet és esztendői fokmérője volt Magyarországon, mert a búzát mindig elvihették a külföldre az érte kapott ár pedig olyan volt, hogy tetemes hasznát biztosított úgy a termelőnek, mint kereskedőnek. Mai napig azonban a jó termés ténye magában véve nem biztosítja az ország jöletét, mert egyrészt a külföldi államok melyek annak előtte rendszerint a mi búzáinkat fogyasztották, védelemmel ellátva elzárkóztak és ekként kivitelünket lehetetlenné tették, vagy legalább megnehezítették, másrészt pedig a tengerentúlról és Oroszországról a nyugatra öntözési gabnamennyiségek az árakat annyira lesújtották, hogy azok még sikerült export esetén is nekünk csak nagyon csekély hasznot engednek. Az értékesítés mikéntjénél tehát két körülmény a döntő. Az egyik az, hogy milyen a fogyasztó országok beviteli szükséglete és viszont mily fölösleggel rendelkeznek a velünk versenyző államok. A másik és nem kevésbé fontos körülmény az aralakulás az aratás után. E kettővel fogunk foglalkozni a következőkben.

Ritkán volt esztendő, a melyben oly kevés megbizható termésről lett volna a külföldi államok tudomásáról mint most. A termelő országokat illetőleg Oroszországból csak győren érkeznek a hírek az aratásról és ezek is ellentmondók annyira, hogy még megközelítőleg sem alkothatunk magunknak ítéletet; nem sokkal jobban vagyunk Romániával, a hol egy napon az eső tönkre teszi a már learatott búzát, a mely másnap hirtelen felütött a halottaitól! Észak-Amerikában a legutóbbi hetek is olyan termésről beszéltek, a minő nem volt évek óta, legújabbban ismét azt híresztelték, hogy a tavaszi vetések tönkre mentek és hogy ennek folytán a termes eredmény sok millió bushellel kisebb leend. A fogyasztó államokat illetőleg pozitívabb tudomással bírnak és valószínűnek látszik, hogy Franciaország, Anglia, Belgium, Holland és Németország a svájccsal legalább is olyan ba nem nagyobb importra fognak szorulni mint tavaly. A mi a megfélemezéseket illeti, ezek Angliában jelentékegyek, de Franciaországban csekélyek és gyémet érdemel az az ismeretes adat is hogy Észak-Amerikában a látható buzáknak 26 millió bushellel kisebb, mint a múlt esztendő megfelelő időszakában. Kiviteli kilátásainkat a most emlitettek szerint sem a termelő országok nagyobb versenye, sem a

fogyasztó országok kisebb szükséglete nem csökkenti. Amde Anglia, Franciaország, Belgiummal és Hollandiával együtt ránk részve már elvesztett piacok. Buzánk ide csak elvéve bír elhatolni, lisztben és árpában van még némi kivitelünk. A liszt kivitel újabban aláhanyatlott, mert az amerikai örlemény innen is kiszorítja a magyar gyártmányt. A közlebb mult esztendőben már átlag 100,000 mázsára ment az amerikai lisztnek azon mennyisége, a mely hetenkint Európába szállított, holott az előtte való esztendőben Amerika liszt kivitele számot sem tett. Ez újabb versenyesnek hatását reánk nézve élelken ilusztrálja a következő adatok, melyek szerint Magyarország liszt kivitele volt:

	1883	1884	1885
millió forint értékben			
Angliába	— — —	8.75	10.09
Franciaországba	— — —	0.95	2.97
Belgium-Hollandia	— — —	0.46	0.61

Liszt kivitelünk hanyatlása meg folyvást tart és sehol sem látunk jelenséget, melyből következtetni lehetne, hogy e viszonyokban javulás fog beállni. Az egyetlen czikk, a melylyel még a távolabbi piacokra is versenyképesek vagyunk, az árpa, a melyből exportunk 1885-ben Angliába 2.28 millió forint értékű és Belgium Hollandia 0.81 millió forint értékű. Még a progressiv jellegű német vámemlések sem akaszthatják meg árpa-exportunkat, mert a német sertőződésk utalva voltak a magyar és osztrák árpára. Németországba exportáltunk árpát:

1884-ben	— — —	5.04	millió forint értékben
1885-ben	— — —	6.33	"

Az exportra azonban csak a szép minőségű magyar árpa alkalmas és bizony gazdáink nagyon fájlalhatják, ha megvalósul az a föltevés, hogy az árpa termes nem mennyiségére, sem minőségére nem sikerült. Összes exportunkunk annál nagyobb lesz e miatt a deficit, mert a kedvező tapasztalatokon okulva, mezőgazdáink az utolsó két esztendőben nagyobb eréllyel adták magukat a finom árpa termesre.

Hozánk közlebb eső é: részben még mindig a mi fogyasztási piacunkhoz számíthatjuk Németországot különösen déli részeiben és Svájcot. Az 1885-ki német vámemlések, melyek az árpára 1.50 márká, a búzára 3 márká és a lisztre 7.50 márká vámot állapítottak meg, érzékenyen sulytják mezőgazdaságunkat. Buza- és liszt kivitelünk már a korábbi vámemlések folytán is csökkent ugyan, a mennyiben volt kivitelünk Németországba.

	1883	1884	1885
millió forint értékben			
Buzában	— — —	1.97	2.79
Lisztben	— — —	1.45	3.25

A tavalyi vámemlések még ezt a csekély forgalmat is tönkre fogják tenni. Mindazon által a német vámemléseknek bizonyos tekintetben némi jó oldaluk is volt. Talán nem tévedünk, ha gabonkivitelünk legújabb lendület a Svájccsal való forgalomban az arlbergi össekötésen kívül legalább részben a német vámemléseknek tulajdonítjuk. Az amerikai és más tengerentúli gabna ugyanis olyan olcsó aron jutott el a havidára és belga kikötőkbe, hogy onnan nyugati felé szállítva, ezen szállítási költség betudásáról a svájci és délnémet piacokon még mindig versenyképes volt a magyar búzával. A mióta azonban a magas német vám megnehezítette a tengerentúli búzának német területre jövetelét, azóta a magyar búza becsé emelkedett a bodeni tó környékén. Kivitelünk a Svájcba gabonát Magyarországból:

1885	1884	mill. frt. ért.
Buzát	— — —	3.90
Árpát	— — —	0.67

A kivitel tehát emelkedő tendenciát mutat és még a folyó é: első negyedében is monarchiánkban 521,629 máster názza különféle gabona importáltott Svájcba, a mult évi megfelelő időszakabeli 237,842 métermázsával szemben. A svájci piacot tehát még sikerült megtartanunk nem csak, hanem itt még hódítottunk is.

A svájci és németországi piacokra kell hogy irányuljon exportunk és főképen búza-exportunk ez idén is.

Az aralakulás, mint említettük, második döntő tényező a kiviteli kilátások előbírálásánál Julius hó harmadik hetének elején volt az effektív búza ára métermázsánként 0. é. forintokban számítva:

	1884	1885
New-Yorkban	— — —	8.34
Parisban	— — —	10.64
Berlinben	— — —	9.27
Budapestben (új búza)	— — —	8.10

Ez összeállítás azt mutatja, hogy a mérvadó külföldi piacok mindegyikén a búza ára tavaly óta nagyobb lett mint Budapesten. (E mellett tekintetbe veendő, hogy ezuttal a piacra hozott új búza, a mely rendszerint 80-82 kilós minőségű, nem úgy mint máskor legmagasabb napi áron, hanem ennél 10-15 krral olcsóbban fizettetik.) Ebből első sorban az következik, hogy előbb a külföldi árakkal kell hogy arányba jöjjenek a mi áraink, mielőtt az export megindulhatna. A kérdés az, hogy az arány miképen fog helyreállni, ugy-e, hogy a mi árunk olcsóbbodnak, vagy ugy-e, hogy a külföldi árak emelkednek? A külföldi árak ez időszerint oly alacsonyok, hogy épen ez alacsony szivonalukat tarják a további árcsökkenés elleni legfőbb biztosítéknak. Ez a feltevés nem alaptalan és ha meggondoljuk, hogy a nemzetközi piacra a kiadást ez idén nem lesz túlságos, a kereslet pedig nem lesz kisebb mint más esztendőben, akkor talán el is fogadhatók azok nézetek, a kik a külföldi piacokon áremelkedést vélnek várhatni. Ha azonban ez a föltevés be nem következne, akkor kivitelünk érdekében a mi árainknak kellene mérséklést szenvedniük. A magyar termelőknek az a természet adta előnyük van, hogy gabnájukkal első jelenhetnek meg a piacokra. Ez idő az aratás késlekedett ugyan, de azért még mindig megelőzhetjük versenytársainkat azon kevés piacra, a honnan minket ki nem szorítottak. Az utóbbi évek tapasztalata szerint aratás közben az arak jobbak és a kereslet élelkebb. Hasonló jelenségeket észlelhetünk most is. Gazdák zónségunk tehát saját érdekében cselekszik, midőn felhasználva a kétségtelenül kedvező conjuncturát, mielőbb piacoképes állapotba helyezi a fermés fölöslegét. A közlekedési vállalatok elismerésre méltó előzetekénnyel vannak a termelőket iránt, a midőn részükre a legmesszebb menő szállítási kedvezményeket megadják. A gazdaközönségénél, hogy e kedvezményeket előnyre felhasználja.

LENDVAI SÁNDOR.

Napi hírek.

— Szántársulatunk egyrésze, mint örömmel értesülünk már nagyrészt rendbe hozta dolgait s ma hajnalba autazott városunkon Szatmárra. A kitünő társulat együtt maradáának híret bizonynyal örömmel fogadjuk.

mint Haackné írja — végre beleegyezett házasságába. Ezt az Artur darabokra szakgatom! kiáltam én. — No azt ne tegye, mondá az anya, ez nem volna keresztényi cselekedet. Pedig ön keresztény, ezért hat nyugodjék bele sorsába türelmesen. Mi megtettük a magunkét leikiismeretesen, mert szeretjük és becsüljük őt s tulajdonképp jobban szeretjük volna vőnknek, mint amant vagy bárki másét. De azt is be kell vallanunk, hogy Arthur nagy gazdagsága sok tekintetben könnyebbüst fog szereznai családunknak. Végre is Jolánt nem lehetett önhöz kényyszeríteni. Fátalagságot kíván.

„Ott áltam — megvoltam semmisítve. Jelszavamhoz híven azonban holnap Boroszlóba utazom. Nem engedem őt menekülni, habár halál és gyilkosság lesz a dologból. Mit lesz az, ha egy Arthurlal több vagy kevesebb van a világon?”

Mintán már előbb ismertem a medve jellemét, komoly aggodalmam tamadt. Ha egyszer felizgatják az erélyét, a legborzasztóbbra képes volt. Féltem legközelebbi leveletől. Az csakugyan megerkezett és így haugzott:

„Ugy van, a mint a Jolán anyja mondá, a legvégső ál a küszöbön. Az öreg, a kihez mindig szállok s a Haackékkal érintkezésbe áll, beszéli, hogy a Haacké-házban ma este pattan el a bomba. Nagy társaság, a szalon táncra van előkészítve, éjtékor vacsora s ekkor Haackén poharköszöntőt mond, melyben nyilvánosságra hozza az eljegyzést. Kár azért a csinos leányért — tette hozzá a vendéglős — kár: Igen, ő rettentően gazdag lesz. Az Arthur atyjának szénbányája van felső Szinéziában s ott nyers a legzebb fészete köszönhet. Ott lehetetlen nem lenni millióssá és Arthur selyemben meg bársonyban járathatja a feleségét. De boldoggá nem fogja tenni. Könnyelmű

a közön-ég. Hogy az elterjedt aggasztó hírek nem voltak tejesen lézből kapottak azt bizonyítja a „Debrezen” tegnapi számában megjelent azon meglepő hír, hogy a társulat kebelében már consortium alakításáról kezdtek gondolkodni s „ebben mint a nevezett lap írta a Hamai-pár, Valentin és Zilahy Gyula rögtön beléptek volna, a kiválóbb tagok, mint a Tolnai-pár, Locsarekné, László, Hadai, Molnár Antal, Vedress stb. hajlandóknak nyilatkoztak a szerződésre, csak Orlei Flóra nem akar a tervről hallani.” Na, de a fehéők eloszlottak, s most már nincs egyébb hátra, mint hogy a történetekből levonjuk a consequentiát, s gondoskodjunk egy állandó nyári állomásról vagy helyben egy szinköről, mert az idei mizeriák minden nyáron ismétlődnek, s a nyári deficit minilg utjában fog állani a téli szinidényünk sikerének. Szatmáron a társulat 12 előadást tart, s erre a következő műsort állapították meg: „Gasparone”, „Kertészleány”, „Férfigyűlölk”, „Eleven ördög”, „Irma urfi”, „Fehő kiár”, „Czigányprimás”, „Protekezió”, „Fekete gyémántok”, „Zilah herceg”, „Bozóthy Márta”, „Vasgyáros”.

— A helybeli ev. ref. egyház által fenntartott ispotályi kisdévodai állomásra a legközelebbi egyháztanács gyűlésében Tóth Zsuzsanna okleveles tanítónő választatván meg; a nevezett tanítónő ezen állomását augzustól 2-ik napszán elfoglalja és így az egy hó óta szünetelt ispotályi iroda a jelölt időben ismét megnyílik. — Teljes tisztelettel felhívom azért az érdekelteket, hogy — életök 6-ik évét még be nem töltött fi- és leánygyermeküket t. évi augusztus 2-ik napjától kezdve az ispotályi kisdévodába bevitelik; hol az ev. ref. vallású növendékek ingyen gondozásban részesülnek, a más vallású növendékek pedig az egyháztanács határozata értelmében évenként 4, vagy fél-évenként 2 forint elegendesen kőtelessek fizetni, és csak akkor vétetnek fel az óvodába, ha ezen tandíj kiűztesét az egyházi adószedő hivataltól nyerendő nyugtával az illető óvodánál igazolják. Kelt Debreczen 1886. Julius 28. Némethy Lajos r. iskolaszék elnöke.

— Odry mint Csokonai deraka. Odry Lehel, most hogy városunkban járt hangversenyző, egy társasággal a Csokonai szobra előtt haladva el, elbeszélte, hogy a csokonai szobra tulajdonképp az év. Odry ugyan is Debreczenben színeskedett, midőn Izsó a szobron dolgozott s a művész róla mintázta. Örökig állott a művészeknek a megkívántat helyzetben és kosztámban s így jogogát elmondhatom — mondá Odry — hogy a szobor, ha nem is tétőtől, de által talpig mindenesetre az enyém!”

— Dalestély. A Debreczen dalestély pécsi útja előtt az országos dílárnyeply utazási költségeinek fedezésére Racz Károly kedvett népzenekarú körzeműködsével f. é. Augusztus 1-én az az Vasárnap este 8 óra kor a nagyerdei vígadobau változatos műsorral dal és zene estélyt rendez, melyre a n. é. közönség tisztelettel megüvátik. Belép. ti díj személyenkint 50 krajczar. Alapító és pártoló tagok szabad jegyeiket hasznalhatják. Felülfizettek a czél iránti tekintetből köszönettel fogadhatnak és hirapi ag nyugtatának Debreczen 1886. jul. 29-én Mark Endre egyleti elnök.

— Debreczeniek Nagyváradon. A kereskedő itjak önképző egyesületének kirándulása Nagyváradra augusztus 1-én visszavonhatlanul meg fog tartani. A rendező bizottság szerkesztésünkbe beküldte a kirándulók névsorát és kirándulási programot, hogy a kirándulásban résztvevők előre táje-

legény és nyomban beleszeret abba a fehér-csedebe, a kit meglát. — Felveszem a frakkomat és ma este oda megyek. Bárton, inkább bitóra jussak, semhogy lemondjak Jolánról. Ó képezi életem becsét, mit ér az életem, ha ezt elveszitem.”

Rögtön Boroszlób akartam utazni, hogy visszatartsam őt. De aztán eszembe jutott, hogy úgy is későn jövök. Az nap írta a levelet, mikor az eljegyzés készült. Tizenkét óra szükségé volt a levelek, hogy hozzam jussom, az én odaemetésem is időbe kerül, tehát ugyanis későn érkezem: a boszálto anygal akkorára már elvégezte munkáját. „Allan kerim” moudam magamban; a sors-csapást már nem lehet elhárítani.

Kinos feszültségem két napig tartott. Akkor kaptam a medve utolsó levelét. Es olvastam belőle:

„Mintha kísértet jeleit volna meg, mikor Haackék küszöbét átléptem. Haackéné elsőpadt, mikor meglátott és sietve hívta elő a ferjét. Az öreg előjött és mosolyogva nyujtá felém kezét s azt kiáltá: „Bravo! Így viseli magát egy hős!” Nem fogadtam el a kezét, hanem felhalkan azt féléltam neki: „Majd megismeri a hóst, ha elmondja a tervezett poharköszöntését.” S ezzel ott hagytam őt a tánczosok között, Jolánt keresve. Ott állt lesütött szemekkel. Egy fiatal, világos-vörös haja elegáns gavalier ült mellette. Megkérdeztem egy urat, hogy ez-e Arthur? Igeenel felelt. Erre egyenesen oda mentem hozzájuk. Mikor három lépésnyire voltam tőlük, Jolán feltekintett és gyorsan felállt. Istenem milyen sapadt volt! De miut Haackén, ő is kezett nyujtott felém és mosolygott. Elfogadtam a kezét és megszorítam — most először. Ismételte a szorítást — bucsuzól.

— Szülei tiszteletet, moudám nagy ne

kozva legyenek által összeállított. Ez alkalommal a közönség is, kik eszme életre való győződhetnek az nagy azt a Debrepartolja, és a kirárésztvenni nem ehaem Debreczenkőből is. Alóliro Szepessy Gasztavko Samuel, Gyórfi ifj. Lichtenstein Vadon Sándor, Bíró József, Bíró Tordey Gaboráné, Ilona, Filótas J. Lajos, Kovács Gy. Izider, Herskovits ifj. Payer József. királyi Tivadar, Gyenes Lajos, Istvá Fenczi B. A fia t a s á g Ujlaki Béla, Ha Vilmos, Baltigh C. Kaimán, Boros Izid pad, Kezdődy Ern Barna, Halász Sza Mathé Lajos, Som Zabory Kajetán, S. Farujas Ferencz, T. T a m á s Andras Mór stb. A kirándu Program ml. reczenből reggel 6. váradra reggel 9. vonulés kocsiok. lasreggeli d. e. 1. ban. 4. Kirándulás 1/2 12 órakor kulú tete után átáradu Tarsas ebéd a „F Vissza indulás d. Várad-Veleucezú a. Mely a gyártelepe a gozmalomoknak és a város egyé n. 8.) Este 1/2 9 óra bokor”-ban a debre 9.) Nagyváradról i éjél 3 órakor. 10. get 6 órakor. M e r a d r a és v i s s z a 40 kr. III o s z t a írásokat és szedő. Autai és Z á d o r

— Meghívás — szombaton — a haza nagy terme közgyűlés fog tart marhának az erdő reczen, 1886. Juli tanácsos, polgárme

— Szerkeszt Híradó” szerkesz kezdve V a d o n romunkatársra Er

— Katonai kor a „Hungár térzenekek a köve van: 1. Bairak Fiedla” operából Ft és a dal, keringő 5. Finate „Maobert Négysz” „Sardanas Slachtól. 8. Indul

hezen egy kis szü zottan hozzáam te lemit mondani — deak jatszani az a derékon kapta a la

Igy megszaba tól. Velem egyet é léron ragadjam-e é azt a fizkót, a ki gat, gondolám mag visszaszorítottak e

Ez a szoba e gitva; a vendégek zett helyiség volt t tottam és tovább g akarok közbévuag gondolóm.

Most vége vo hogy ki jelentik a csora következik. I az eljegyzést kihir semnek, a melylye

Mit tegyek te Kezeimbe szor érzem, mintha egy S így nem vettem é Végre egy kis zaj elmélyedéséből. F pésznyire tölem. Je nézett sokáig; a h nem kételkedhettem tak könyy-ekel. De

Végre nem áll litttam: „Jolán! zám futott. keblém áltá: „Meutsem meg — Megmentse — Igen, ment — Ezt csak ak hadi tebstégemet! — És képzeld

vevni. „Hihetetlen — hangzott a levél — nekem nem merde ezt megmondani. Haragosan vontam kérdőre, mire azt nebegte, hogy velem szemben nincs bátorsága. Egy ilyen erős nagy ember és nincs bátorsága! Most aztán nagy bajba jutottam. Az egész család nevelésében el van ragadtatva ezen házassági ajánlat által és nőverem szüntelenül azt susogja fülembre, hogy Gusztav ugyanis menten lett hozzám. Ah, it nekem Gusztav. Erre nem is gondolok, mert a Frigyesnek sokkal jobbnak talalom, mert szolidab és műveltebb. De hogy a szőke Lujzacskát elfeledt és viszonyba becsatkozott a könyelmű Juliával, az nem valami hízogó ream nézve. Az ember bizonyára jobban teszi, ha egyáltalán nem megy férjhez, ahoz, a kit nem szeret. Valamennyi férfi gonosz portéka még akkor is ha — gondolja csak, az atyám nem hagy békén, egyenesen azt mondja: Jolán, ne tedd magadat, te már rég jó vagy hozzá, mert természetét sajátos az, hogy szőke leányok rendszeren korosabb férfiakhoz vonzódnak ellentétben az özvegyektől, — kik ezt nem teszik. Es — teszi hozzá — a mit te gonosz portékának mondasz, azok csak a fiatalok, a negyven éven felüli férfi olyan hü, mint az arany. Így megy ez folyton! Csaknem hihetetlen, a mennyire elvannak fogulva a szüleim és a testvéreim. Valóságos összeesküvés van ellenem. Az atyámnak fahöldejája van. Itt Frigyes mindjárt felülkerekedett, mert sokkal jobban ért a növénytanhoz mint az atyám és ez a papának — alig hinné az ember — nagyon tetszik. Pedig máskor ugyancsak rossz néven veszi az effajta dolgot. Este sakkoznak egymással és ez a ravasz Frigyes a papát mindig nyerai hagyja, habár jobban játszik nála. Velem is megkísértette ugyanezt, de én feldöntöttem ez alakokat, és azt kiáltam: ön hüzeleg, nem ját-

szik becsületesen! — Atyám csak a könyhában és a gyümölcskerben érintkezik és megmutatja neki, mennyivel jobb, ha a nyers húst tovább hagyják állni és hogy lehet a gyümölcsöt holmi vegyi szerek segélyével előnyösebben befőzni. Nőveremmel, a kinek tehetsége van a rajzra, idegen országok műemlékeiről beszél s te is rajzolja neki azokat; igen jól rajzol. Ekkor aztan szem fül a leány egésze. Kis öcsémmel, a Lajossal úgy jatszák ez a nagy ember, mint egy gyermek s legutóbb, mikor a városban volt egy kis ponty hozott neki. Most lovagolni tanítja s a fiu öleli és csókolja őt folyton. Kihalhatlan ez: Mind el vannak által ragadtatva és esztelenek neveznek, hogy nem szeretek ilyen kitaláló embert. Pedig ez nem is igaz. En nekem nincs ellene semmi kifogásom, mint az hogy nőül akar venni. Ijja meg neki, hogy menjen el innen, különben én megyek el. Haackének újra meghívtattak.”

Ovakodtam, hogy ezt a kérést teljesítsem. Ugy ittam, a dolgok most legzebb fejlődésben vannak. Ugy tetszett nekem, mintha Jolán már kapitulálna. Milyen tévedés! Nyolcz nappal később kétségbeesett levelet kaptam a medvétől. „Elmenekült! kiálta levelemben, elment! Harom napig utköttél előttem a család. Azt mondtak, a városba ment bevásárolni. Mikor vegre turelmetese ment, anyja bevallotta, hogy Boroszlóba ment, mert Haackén nem hagyott békét neki, habár Jolán előtt elhalgattá is a valódi okot s az. csak nekem mondta meg. Ott legnagyobb meglepetésére — ön előtt nem titkolhatom tovább — egy fényes partiet talal. Micsodát? Egy brilliáns partiet. Képzeld csak? Egy fiatal milliómos, a ki ön előtt látta leányomat Karlsnabban, lesz a vőlegény. A rettentően gazdag apa sokáig nem mondott fia szandékához, most azonban —

terjed aggasztó
légből kapottak azt
"n" tegnap szá-
gépő hír, hogy a
usortium alakításá-
"ebben mint a
a i-pár, V a l e n-
tón beléptek volna,
Tolnai-pár, Loosa-
lnár Antal, Vedress-
zak a szerződésre,
r a tervről hallani-
k, s most már nincs
a történetekből le-
gondoskodjunk egy
egy helyben egy
zeriák minden nyá-
i defizit minlig
zinidőnyünk sike-
at 12 előadást tart,
állapították meg:
"Férfiyűlölök"
"Félfő klári"
"Fekete gyé-
"Bozóthy Mártna"
ref. egyház által
övödi alomásra a
gyűlésben Tóth
ónó választván
an állomást augus-
lja és így az egy-
roda a jeleit idő-
Teljes tisztelettel
szüloket, hogy —
e nem töltött fi-
augusztus 2-ik
ri kisdévodába
valású növendé-
szesülnek, a más
az egyháztanács
két 4, vagy fél-
kötések hívatni,
az óvodába, ha
ghazi adószedo
val az illető óvónő
zen 1886. Julius
iskolászék elnöke.
ai deraka. Odry
ban jart hangver-
Csonkai szobra
ve, hogy a csoko-
vé. Odry ugyan-
ett, midőn Izsó a
sz róla mintázta.
a megkívántatú
s így „joggal el-
— hogy a szo-
altól talpig min-
rezen daleyilet
gos dalárünnepély
ere Károlyi
működésével f. e.
nap este 8 óra
a változatos mű-
rendez, melyre a
reguivatik. Belép-
czar. Alapító és
et használtják.
tekinetből kö-
napi ag nyugtaz-
3-éa Mark Endre
gyvaradon. A
esületének kirán-
s 1-éa vissza-
i. A rendező bi-
ekudította a ki-
asi programot,
vők előre táje-
t abba a fehér-
veszem a frak-
Barátom, in-
lemoncjak Jo-
mit ér az éle-
am utáni, hogy
nbe jutott, hogy
ria a levelet,
Tizenkét óra
hozzam jusson,
e kerül, tehát
szóló anygál-
jást. „Allan ke-
rés-espást már
napig tartott.
levélét. Es ol-
volna meg, mi-
em. Haacenné
letve hitva elő-
olyogva nyujtá
vo! Így viseli
am el a kezét,
neki: „Majd
a a tervezett
hagytam őt a
a tanczterem
eresve. Ott ült
világos-vörös
lette. Megkér-
thur? Igegnel
tem hozzájuk
m tőlük, Jolán
stenem milyen
n, ő is kezett
Elfogadtam e
először. Ismé-
dám nagy ne

kozva legyenek a nagyváradiak
által összeállított napi programról. —
Ez alkalommal a még résztvevő szándékos
közönség is, kik még ez ideig kételkedtek ez
eszmé életre valószágotan és kivételében, meg-
győződhetnek az eddig aláírottak névsorából,
nogy azt a Debreczen művelt közönsége is
pártolja, és a kirándulásban számosan fognak
résztvevni nem csak a kereskedő osztályból
haem Debreczen város intelligens közönsége
köréből is. Aláírott résztvevők a mai napig:
Szepessy Gaztáv, Dr. Király Ferencz, Boz-
kó Samuel, Györfly Andras, Ormódy Lajos,
ifj. Lichtenstein József, Dr. Bakos Imre,
Vadon Sándor, Fürst Olón, Aron Jenő,
Biro József, Biro József, Torday Gábor,
Tordey Gábor, Kováts Ferencz, Kováts
Ilona, Filótas Jolán, Bosznay Irma, Zádor
Lajos, Kováts Gyula, Szabó Zsigmond, Stern
Lizder, Herskovitz Ignát, Lőkövits Arthur,
ifj. Payer József, Dávidházy Kálmán, Szent
királyi Tivadár, Barkó János, Székely János,
Gyenes Lajos, Balla Mihály, Dougan
István, Fenczi Rezső, Rothmann Jakab,
A f i a t a s á g k ö z z ü l : Molnár Ferencz
Ujlaki Bela, Hankus Károly, Schwarz
Vimos, Baltigh Géza, Payer Gyula, Tóth
Kálmán, Boros Izidor, Papp János, König Á-
pad, Kezdődy Endre, Kiss Károly, Lovich
Barna, Halász Szabó Lajos, F. Molnár László,
Máté Lajos, Somossy László, Páffy István,
Zibory Kajetán, Stromayer Pál, Gaal Gyula,
Furajus Ferencz, Rakofsky Géza, Göbl György,
T a m á s A n d r a s , J u n á s z G y u l a , H u f
Mór stb. A kirándulási programjökövetkező:
P r o g r a m m l 1. Indulás külön vonaton De-
breceztől reggel 6 órakor. 2. Érkezés Nagy-
váradra reggel 9 órakor, fogadtatás és ne-
vonulás kocsiok a „Rózsabokor“ ba. 3. Vil-
lamosreggeli d. e. 10 órakor a „Rózsabokor“
ban. 4. Kirándulás a „Püspök túrdó“ be d. e.
12 órakor külön vonaton, ennek megtekinté-
se után átrándulás a „Félfőrdő“ be. 5.
Társas ebéd a „Félfőrdőben“ 2 órakor. 6.
Vissza indulás d. u. 5 órakor különvonaton,
Váradi-Veleneczi átszállás a közúti vasutra,
mely a gyártelepre visz. 7. Megtekintése
a gózmalmoknak s z e z g y a r a k n a k
és a város egyéb nevezetességeinek. 8.
Este 1/2 9 órakor tanczestély a „Rózsá-
bokor“ ban a debreczeni vendégek tiszteletére.
9.) Nagyváradról indulás, vissza külön vonaton
éjjel 3 órakor. 10) Érkezés Debreczenbe reg-
gel 6 órakor. Menetdíjak a Nagyvá-
radra és vissza a II. osztályon 5 fr.
40 kr. III. osztályon 3 frt. 60 kr. Ala-
írásokat szivessebből elfogadnak Szepesi
Antal és Zádor Lajos czégek.
— Meghívás. Folyó hó július 31-ken
— szombaton — délelőtt 11 órakor, a város-
háza nagy termében rendkívüli bizottsági
közgyűlés fog tartatni. Targy: A szarvas
marhának az erdősebbe behozatása, Deb-
reczen, 1886. Julius 20. Simonffy Imre kir.
tanácsos, polgármester.
— Szerkesztő változás. A „Debreczeni
Híradó“ szerkesztője a következő számtól
kezdve Vadon Sándor ügyvéd lesz,
főmunkatársa Erdélyi István.
— Katonai tüzéne. A ma este 6 óra-
kor a „H un g a r i a“ előtt tartandó katonai
tüzéneak a következő érdekes műsorozata
van: 1. Bairak induló, 2. Overture „Stra-
delia“ operából Fiotowtől, 3. Bor, asszony
és dal, keringő Straussól, 4. Dal „Kehlrösi“
5. Finale „Macbeth“ operából Verdítől. 6.
Négyes „Sardanapal“ baletből, 7. Potpourri
Slachtól, 8. Induló.
hezen egy kis szünet mulva s aztan határo-
zottan hozzáam tevéam: Szeretnék önnök va-
lamit mondani — Most új tanczdarabot kez-
dtek játszani az átkozott zongorán; Artur
derékon kapta a lányt és tova röpiit ve.
Igy megszabadult a válasz köteleességé-
től. Velem egyet fordult az egész terem. Gal-
lérón ragadjam-e és kidobjam-e az utozara
ezt a fiacskót, a ki elrabolja életem boldogsá-
gát, gondolaim magamban, miattal a tanczolóak
viszasszorítottak egy oldalszobába.
Ez a szoba csak badgyadtan volt vilá-
gítva; a vendégek számára öitözöl berende-
zett helyiség volt ez. Ott egy szekre hanyat-
tottam és tovább gondolkoztam. Mi joggal
akarok közbevágni, ha ő Arthur akarja?
gondolám.
Most vége volt a tanczszak s hallottam,
hogy ki jelentik a teremben, miszerint a va-
csora következik. Itt van tehát az idő, mikor
az eljegyzést kihirdetik, daczára a fenyegeté-
semnek, a melylyel nem fog törődni senki.
Mit tegyek tehát?
Kezeimbe szoritám fejemet, mert ugy
érezem, mintha a gyam szétakarna pattanni.
S így nem vettem észre, hogy valaki odépett.
Végre egy kis zaj s egy sohaj felriasztott
elmélyedésemből. Jolán állt előttem, pár lé-
péssnyire tőlem. Felugrotam. Ó ráam nézett,
nézett sokáig; a halvány világitás daczára
nem kételkedhettem benne; szemeli tele volt
alatt könnyekkel. De halgatott.
Végre nem állhattam tovább, megszól-
lítottam: „Jolán!“ Es képzeld barátom, hoz-
zám futott, keblemre veté magát és azt ki-
áltá: „Mentsen meg!“
— Mentsen meg? hebegem.
— Igen, mentsen meg, ez uracstól!
— Ezt csak akkor tehetem — csodáld a
hadi tehetésemet! — ha hozzáam jön feleségül.
— Es képzeld, képzeld és kiálti tel-

— A pécsi dalárünnepély előleges
programját a rendező bizottság a következő-
leg állapította meg: I. Augusztus 11-én d.
u. 4 órakor megérkezés, ünnepélyes bevonu-
lás és fogadtatás. Este ismerkedési estély a
nemzeti kaszinó egyet és és a Hattyu-vendé-
glő helyiségében. II. Augusztus 12-én a
dalegyletek első versenye az igazgató-választ-
mány által e célra kitűzött magyar műné-
gyessével. III. Augusztus 13-án. A daleyile-
tek második versenye szabadon választott ma-
gyar műnégyessel. IV. Augusztus 14. Össz-
előadás az igazgató választmány által kijel-
ölt magyar irodalmi és világegyetemen
műdarabokkal. Este a pécsi nemzeti kaszinó
által a dalárök tiszteletére rendezendő fényes
tanczvigalom. V. Augusztus 15-én délelőtt 9
órákor a városi plébánia templomban mise,
melyben az ergi dakör énekel. Mise végez-
tével a dalearnokban közgyűlés, hol a pécsi
dalárda 25 éves jubileumát ünnepelelték. Es-
te a pécsi dalárda 25 éves jubileum emlé-
kére díszhangverseny, melyen a pécsi dalár-
da kívül országos híru művészek működnek
közre. Ugyanazon napon ünnepeleyes bucsuev-
tel, elntázás, melyet a díjak kiosztása előz-
meg.
— Leégett a gabonája. Szerencsét en-
napra virradt Paly Gábor debreczeni lakos,
ugyanis az éjjel tanyáján 1500 kereszt gabo-
naja leégett. Sajnálatos a dologban az,
hogy a tetemes értéket képviselő aru nem
volt biztosítva.
— Köszönetnyilvánítás. A helybeli
m. kir. államvasuti tisztviselő kara ez uton
fejezi ki Sedlacek Janos vasuti vendégős ur-
nak szives köszönetét azon kitünő kiszolgálá-
tát és kiváló előzékenységet melyben ő a f.
10 27-en az eltávozó állomástönök Sztan-
koczy Mihály ur tiszteletére rendezett bucsu
estélyen a jelenlötvasat részesítette. Debre-
cen 1886. július hó 28-án. Az estély ren-
ező bizottság.
— Tömeges betörés. Ugy látszik,
hogy a szomszadban, Szoboszló, tömeges
betörő banda izi játéka és icsékdéseit a
rendőrséggel, ugyanis a mint a rendőség
értesült, tegnap éjjel egyfolytában nem ke-
vesebb mint öt üzletet törtek fel a gazembe-
ren, honnan árakat, pénzt és minden mozgó-
sithatót magukéva tettek. Ez még nem volt
elég nekik. Kátörtek egy jómódu gazda há-
zára, s onnan apró csecsbecskéket, élelmi
szereket és pénzt tulajdonítottak el. — S a
mi a legkülönösebb, sem a tulajdonosok, sem
az éjjeli örök nem vették észre a dolognak
s csak reggel szörnyűsödtek el. Mindenesetre
kellemes állapot uraikodatik Szoboszlón. A
tettesek mindez ideig ismeretlenek.
— A filloxera-vész megszüntetésére
állítótal feltaláltak már a sellő szert. E ta-
lálmány szerint a szőlő földje kénsavat fej-
lesztő trágyával hintendő be. — A fel-
találó, Namut József, miután szers az eddigi
kísérleteknél, mint mondja, csalhatatlanul (?)
elűzte a rovar, szabadalmat kért, hogy
minden országban gyakorlati próbákat tart-
hasson. Akkor majd megválik ér-e valamit
dícsért szere.
— Rablőgyilkos leány. A B. H. írja:
A fienzi esküdtzsek a napokban a követ-
kező bűnygyben hozott határozatot. A ta-
vaszszal egy Herford nevű gazdag angol ér-
kezett Fienzbe s a fogadóban megismerke-
dett Bolfatti Stefániával, egy föltünő szép
leánnyal, ki nagyon megtetszett neki. Bol-
fatti kisasszony ez év március 15-én azt
mondta a fogadónak, hogy másnap Herford-
dal kirándul a hegyek közé, s nem tudja,
hogy mikor tér vissza. Pár napig várták a

hazaérkezését s mivel nem jöttek, elcsitették
a rendőrséget a titokzatos kirándulásról. —
A rendőség hozza látott a nyomozáshoz s a
szomszédos erdőben, egy trissen hányt gödör-
ben megtalálták az angolnak holtestét. Első
tekintetre világos volt, hogy meggyilkolták
s kirabolták a szerencsétlen embert. A feje s
a szive keresztül volt löve. A rendőség ke-
reste Bolfatti kisasszonyt s egy római csap-
székben meg is találta. Bolfatti beismerte,
hogy ő gyilkolta meg az angolt, aztán el-
szedte tőle 500 font sterling pénzt s éksze-
reit, miket 200 font sterlingért adott el. A
gyilkos leány büszkén mondogatta, hogy
a gyilkosságot egyedül követte el. Karontogva
sétált az angolnak az erdőben, majd pár
lépésr visszamaradt s hátulról agyonlötöte.
Mikor már a földön fetrengett, még párszor
belélt, hogy biztos legyen a kimulása. Az
elnök ama kérdésére, hogy kedvese volt-e az
angolnak, a leány villogó szemekkel így szólt:
„Nem voltam kedvese. En gyilkos vagyok,
de erényes leány.“ A vádlottat halálra ítélték,
de a törvényesök elhatározták, hogy meg-
kegyelmezésre fogja ajánlani.
— A katonák vacsorája. Ismeretes,
hogy katonáink élemezés, főleg a béka ide-
je alatt, nem mindenen kielégítő, annyira
nem, hogy a „menázi“, mennyiség tekinté-
ben ma csekélyebb, mit volt negyedszáz év
előtt, pedig a physical követelmények a ma-
lyek a a katonához fizetnek, aránytalanul
nagyobbdok. Az első uhlanus ezred parancs-
nöke, Wuidischgrätz hercege a mult tavasz
óta ezredében az elmékedés tekintetében
ádvös újítást hozott be, mely főleg abban
nyilvánul, hogy a legénység azóta olcsó és
ízletes vacsorához juthat. Minden egyes kato-
na másfél krajczárral járul hozzá az ételek
költségeinek fedezéséhez. E vacsorra áll
tejes ételekből, sárvány burgonya és darás
levesből. A tapasztalat megmutatta, hogy ily
meonyiség tekintetében egy aránt kielégít-
gítő vacsora 70 ember számára átlag 1 frt
50 krba kerül. Az első uhlanus ezrednél
elért siker arra birta Wuidischgrätz herce-
gezet, hogy a hadtest-kerülethez tartozó
többi csoportoknál ez újítást létesítse. Ennek
áldásos hatását főleg azon katonák fogják
érezni, a kik szegényebb voltaknál fogva
eddig gyakran heteken át nem jutottak meg-
leg ételhez. Jó hatása lesz továbbá annyiban
is, hogy a katonaságot bozzasztogatja a
kaszárnyához, melyek ésszeggel fog az illető
katoná fölkeresni, mihelyt elérkezik a vacsora
ideje.
— Az udvarias szultán. Mint egy
konstantinápolyi távirat jelenti, a szultán egy
iradeja elrendelte, hogy a Törökország és
Nemetország közt fennálló kiváló barátság
jeléül az öt ujon velt torpedó naszd egyiké-
nek „Vimos császár“ nevet adjanak. Hogy
egy török hajó vagy ezred valamely idegen
uralkodó nevét viselje, még eddig nem for-
dult elő.
— Bertha Sándor hazánkia — ki Pá-
risban lakik — nemcsak a magyar zenét mű-
veli s ismeretét terjeszti ottan, hanem tol-
lal is harezol a magyar érdekek mellett a
francia sajtóban. Legutóbb a „Dart musci-
ca“ zenei szaklapban érdekes cikksorozá-
tot tett közzé e czimvel: „a magyar zene
iskola“, czikkét lelkes szavakkal végzi, me-
lyekben reményének ad kifejezést, hogy a
magyar zeneköltők meg fogják találni a ma-
gyar eredeti stilt.
— Csuda cseresnye. Halas város ker-
tészete egy ott termelt új fajta cseresnyét
küldött be a közteleki állandó gyümölcski
állítába, a melyet rendkívüli nagysága és
szép színe után csoda-cseresnyének (Rigarréau
Monstreuse des Mel) neveztek el. E cseres-
nye majdnem díonagságu, szép vérsiro szí-
nű, s édes husu, Tavaly az országos kiállítá-
son volt először bemutatva s a termelők közt
feltűnést keltett. A halasi kertészet e fajtából
már több ezer oltványnyal rendelkezik. El-
terjedésén Vass Elek, Halas város jeles fő-
kertesze buzgólkodik.
— A málna és szeder késő nyári ke-
zelése. A szeder és málnahajtásokat, melyek
a jövő évben teremni fognak, vissza kell
csipkedni, még pedig az előbbi 6, az utóbbi
4 lábára; minden másféle sarj, bármikép néz
is ki, gyomnak tekinthető s még fiatalon le-
metszendő. A régi száratok azonnal ki lehet
vagdálni, mihelyt a gyümölcs róluk leszedet-
tik s az ágyat be kell hinteni jól éret trágyá-
val s a gyomtól szorgalmasan tisztogatni. Ha
váltó rendszert követünk, a sorközöket meg
kell trágyzni és ásóval felforgatni, miáltal
egy kövér és egy puha ágy készül, melybe
a régi növények gyökerei gyorsan elterjed-
nek. A cserepet való ültetés is igen czélszerű.
A cserepet ugyanis jó földdel megtöltve,
a régi málaa és szederbokrok közelében leásva
azok gyökereit beléjük vezetjük, hogy a fuzék
ban új növényesarjat hajtssanak. Ennek meg-
történte után a cserep körül a gyökereket
elmozdítva, a cserepet azon helyre visszük át,
a hova e növényt át akarjuk helyezni s a
kivánt helyen gödört ásva, a kész bokrot az
edény fenekének gyöngye vergetése mellett
kivéve, beillesztjük. Az ilyen tövek követ-
kező nyáron rendszeren jó termést adnak.
— Elszerette a lanyka kedvesét. Negy-
vennél több nyár perzelte már az özvegy
homlokát, kinek szive ennyi idő lefolyása
alatt is forró maradt. Arnyában ifju cseme-
ték hajtottak: egy fia, ki már 23 éves, egy
leány, ki most van azon korban, midőn az
asszony nép szive ep-dni kezd a legény után.
Az ő szive is ep-dni kezdett egy 24 éves,
dei szusterlegény után, ki dikicsét s viaszos

fonalat feledve, a leánykának fette a szépet.
Ez rendén van, most jön azonban az intrika.
A leány anyjának megtetszett a deli legény
s addig nyájaskodott vele, míg az egészen
hátat fordított kedvesének s az özvegyhoz
szegődött. A lakodalmat már meg is ülték.
Itt tehát megfordítva teljesült a közmondás,
ilyen formán: „Nézd meg a lányát s vedd el
az anyját!“
— Leányok árverése divik még ma
is az Alsó-Rajna és Eifel német vidékén. A
goari krónika írja, hogy a 14—18-ik század-
ban volt ott szokásban a leányok elárverése,
mi évenként 20—50 tallér jövedelmet bizto-
sított. Husvéthétön összegyűltek a goari le-
ányok a városháza előtt és egy városi hiva-
tanok a legtöbbet ígérőknek oda itélte őket
táncosnökkül. A leányok egy évig csak azzal
a léggennyel táncolhattak, ki legtöbbet adott
értük. Az árverés jövedelme a szegény-pénz-
tárba folyt.
— A hus frissen tartása nyáron sok
gazdaasszonynak okoz fejtörést. A japániak
igen egyszerű módon eszközölik ezt. A hus
porcellán edénybe fektetik és nagyon forró
vizet öntenek rá, a vizre pedig olajat eresze-
tenek. Így a levegő el van zárva s a hus jól
marad. A fehérsnye összefutása a hus felü-
tén, mit a forró viz okoz, szüneten közremű-
ködik ebben.
— Villamosság mint arczsépitő. A szem-
mősök, anyajegyek és hasonló arczkinövések
eltávolítása eddig azzal a kellemetlenséggel
járt, hogy a szokasos kivágás, égetés stb.
rendesen forradást hagyott hátra. Ez gyak-
ran csunyább és kellemetlenebb volt, mint
ama kinövések, ugy hogy sokan nem is gyógy-
kezeltették magukat. De most egy osztrák
tanár rájött hogy a villamos áram felhasznál-
tása ily bőrbajokat nemcsak veszélytelenül,
hanem rut nyomok hátrahagyása nélkül el-
távolíthatja. E célra öt elemből villamos te-
lepet állított össze, melynek vezető sodro-
nyai platina tübbe végződtek. E tüket be-
szúrta az eltávolítandó kinövésekbe s pár
percig kitette a villamos áram hatásának.
Egy ily ülés után leszárad s rövid időn min-
den nyom hátrahagyása nélkül lecsik a szem-
mős.
Legujabb.
A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti távirata.
BÉCS. jul. 29. Károly Lajos főher-
czeg nevével ma indult, a régebben ter-
vezett utazás szerint Orosz országba, a
czári pár látogatására.
FIUME. jul. 29. Az utolsó 24 óra
alatt Fiumében a h á r o m kolera és h á-
r o m halálesett fordult elő.
BUDAPEST, július 29. A király ő
Felsége megkegyelmezett Szegény Ká-
rolynak, kit a bíróság özv. Kecse Sán-
dornén, Hajdu-Bagason elkövetett gyil-
kosság miatt kötél általi halálra ítét.
Terményárak a debreczeni piacon.
Debreczen, 1886. július 23 án.
Egy m. mázsa felső, közép, alsó.
Buza 6.80 6.70 6.60
Kétszeres 5.50 5.40 5.00
Rózs 5.20 5.10 4.20
Arpa 4.40 4.30 5.10
Zab 5.30 5.20 5.10
Tengeri 5.20 5.10 5.00
Köles 600 5.75 5.00
Burgonya 1 zsák Ó 80 . . .
100 kl. szalonna 43.00 42.20 41.00
100 kl. háj 46.00 44.00 42.02
Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos:
Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.
Eladás.
400 drb fésűs gyapjas anya
birka, mint számeletti eladó.
— Bővebb felvilágosítást ad
Szunyogh Szabolcs
Esztáron.
KISS és BAYER
a vásártéren felállított és csinosan
berendezett
természettani mechanikai
műszinházukban
nagy előadások
tartatnak mindennap.
Belépti díj: Zártszék 70 kr., első hely 50
kr., második hely 30 kr., karzat 20 kr.
Kezdeté 8 órakor.
Vasárnap 2 előadás, délután 5 óra-
kor és este 8 órakor.

Szép választékban található

Szöllősi György
ékszerész
DEBRECZENBEN
Kistemplom-Bazár 7-ik szám alatt ajánlja jól rendezett

arany ezüst, ékszer és órarakatárát,
különösen: saját készítésű legújabb divatu

drágaköves a nélküli ékszereket.
Férfi és női legkítűnőbb szerkezetű
Gonfi arany, ezüst remontoir óráit.
Nemkülönben:
minden e szakmába tartozó cikkeket
jótállás mellett
a legolcsóbb árakban.

Elvállalok minden-nemű
ékszerművek
készítését,
régí divatu éksze-
rek átalakítását.
Egyszerű és dí-
szes
monogrammok
vésését vagy ké-
szítét.
Mindennemű
javitásokat
gyorsan s leg-
olcsóbban
teljesítek.

arany, ezüst láncok,
Melltűk és fülbe-
valók.
köves és karika
Gyűrűk,
férfi és női
medaillonok.
**EZÜST EVŐESZ-
KÖZÖK.**
egy és több személyre.
gyümölcs tálak,
kenyér kosarak
stb. stb.

78.
407. szám.

ÁRJEGYZÉK.
az „STVAH” gőzmalom
készítményeinek
— készpénz fizetés mellett —

Arak a szárai értékben
költségmentesen
KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL, DEBRECZENBEN
ingyen zsakkal

100 kil	100 kil
AB. Asztali dara nagyszemű	17.20
C. Szinte középszerű	16.20
D. Királyliszt	16.60
1. Lángliszt	16.—

2. Montliszt	15.60
3. Zsemlyeliszt 1-ső rendű	15.—
4. " 2-od rendű	14.40
5. Fehér kenyérliszt 1-ső rendű	13.60
6. szinte 2-od	13.—
7. Közép kenyérliszt 1-ső	12.40
8. " 2-od	11.80
8 1/2 Barna " 1-ső	10.60
9. Lángliszt " 2-od. á 70 klgr.	8.—
10. Veres liszt " á 50 klgr.	6.—
11. Finom korpa zsakkal 50 "	4.—
" " " " " " " " " "	3.60
12. Durva korpa zsakkal á 50 klgr.	3.60
" " " " " " " " " "	3.20
Siman őrlött búzaliszt zsakkal 75 klgr.	8.40
Ugyanaz " " nélkül	8.—

DARA és LISZT.
25 kilós zacskókban
100 kilogramm zacskóval együtt
60 krjával drágább.
Debreczen, 1886. Junius 18.
Kiseb vteleknél 60 krral drágább.

Szerkesztőség
Széchenyi-utca SIMON
kereskedésév
HIRDETÉS
előfizetési pénzek és a k
valamint a lap sze
minden közzlemén
Bérmertetlen levelek
fogadtat
XIII. évf

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ
első magyar gép- és tűzoltószerkezeti gyára, harang és ércöntödéje,
BUDAPESTEN ROTTENBILLER-UTCZA 66.

Ajánlja gyártmányát mint magyar különlegességet
kutakban és mindennemű szivattyukban
Elvállal teljes vízvezetékek berendezését városok, földbirtokosok és magánzók részére, modern
technical alapon es kedvező feltételek mellett, ajánlkozik
KÖZ és MAGÁN FÜRDŐK
felszerelésére
szagmentes őrsekek
felállítására s minden vízművi munka gyors és pontos kivitelére.
Képes arlapok, es részletes költségtervezetek kívánatra díjmenten köldetnek.
EGYETLEN BELFÖLDI SZIVATTYU GYÁR.

UJ DIVATU BETÜKKEL GAZDAGON BERENDEZETT NYOMDA DEBRECZENBEN.

A „DEBRECZENI ELLENŐR”
legújabb és legdivatosabb betűkkel
gazdagon felszerelt
KÖNYVNYOMDÁJA
DEBRECZENBEN SZÉCHENYI UTCZA SIMON-ház

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors, díszes kiállítására.
Községi és gyámi rovatos ívek hivatalos nyomtatványok
MINDEN ALAKBAN
ÜGYVEDI ES KERESKEDELMI NYOMTATVÁNYOK
falragaszok, körlevelek, gyászjelentések, levélfejek és levélborítékok,
bábi meghívók, névjegyek füzetek és könyvek
a legjutányosabb áron állittatnak ki.

VIDÉKI MEGRENDELESEK PONTOSAN TELJESITTETNEK.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.
Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Figye
(T.) Hazafia
a mozgalmat me-
kább országossá
kimenetele beláth
mindig foglalkozt
jon így kell-e en
érzékeny volt-e az
ejtett, hogy foly
cot az utcán,
ma már ki tudj
kedélyek izgatott
ügynek minden t
tőzködni fogok,
gom is követeli,
kező kérdést: H
veszély, mely az
rásával fenyeget,
mint amilyent ez
Nem fog-e szakad
kadással mely eg
vánatos? A vége
teheti a feleket,
egyik se gondolj
és romboló vesze
delem ugyan egy
het mint a halál,
embert elvakítja,
dol. Tulsó oldalo
hetnek a véglet
oldalón: s most
vajjon a szőnyeg
demli-e hogy a
sük?
A népgyűlésező
ják megtalálni a
izgatottságot tesz
oldást nehezebbé.
ember, ki az elé
részről elfogadhat
kiállításba, még ha
vete ésnél, és ped
hogy magunk se
gondolkozni nem
hogy az így irány
lések valami pozí
hatnának, nem tu
A „Debreczeni
A de
— Irta: Cs
Néma esend va
nek függőyei levan
ott szürkölődik ka
kandi napsugár, hog
ba homályát. A vén
sel folytatja minden
felé „kaszott kalitk
a család kedvence,
rigó.
A szoba háttér
nek egyik homályos
karszékekben ül a csa
dédanya. Hőfőhár f
melyet régi divatu f
szék támláján nyug
heve is reszketnek
kulcsolva, miutha im
mai el vannak csukv
nek, hanem mert az
sérti erőtlen gyöngé
és az alkonon függő
dik be magányáb.
megbarázdált arczán
nem érintette a nap
mint a halott arca,
minden élet.
Es csakugyan
mog a halottól. Csak
ész az, mi előhalottá
hüvelyét. Szemei
megromlott, jrai má
de azért még él, él n
képes gondolozni ug
Gondolatai gyakran
nem feldett ifjú-ag
nak minde emléket
dik gye mekkoráig, a